

**Vedtatte uttalelser på AUFs landsstyremøte,
november 2021**

Utøya, 07.11.2021

Virkemidler i skolehelsetjenesten

I dag sliter rekordmange unge psykisk. Vi trenger lavterskeltilbud på skolen der elevene er for å sikre at man får hjelp når man trenger det. Derfor ønsker AUF å gi midler til skolene slik at de kan gå til innkjøp av virkemidler som kan hjelpe elever som opplever panikkanfall eller andre vanskelige situasjoner. Dette kan være både mat, nummer til psykisk helsehjelp eller annet materiell som kan hjelpe elevene med å samle seg.

AUF vil:

- Helsesykepleiere og ansatte på skolen skal ha tilgang på fysiske virkemidler som mat, kontaktinformasjon på psykisk helsehjelp og lignende for å hjelpe elever som sliter med psykisk belastende episoder på skolen

Studentaktivister må løftes frem

Over hele verden tar studenter til gatene for å kjempe for sine rettigheter. I land som Colombia, Zimbabwe, Hviterussland, Egypt, Sudan og Filippinene står ofte folket mot regjeringsmakten for å vinne kampene som vil gi dem et bedre liv. Enten om det er kampen mot politivold, mot abortlovedringer, for LHBTI rettigheter, eller andre sivile rettigheter, er studentene intet mindre enn menneskerettighetsforkjempere. Norge bør gjøre sitt for å løfte studentaktivister som menneskerettighetsforkjempere for å sikre dem bedre beskyttelse i internasjonale arenaer.

For AUF er det viktig å sikre forutsigbarhet i "student at risk" og "Scholars at risk" ordningen og at dette blir en mer permanent ordning. Vi ønsker også at Norge skal ta imot flere aktivister. Det er en viktig grunnverdi i AUFs studentpolitikk at vi skal ha internasjonal solidaritet i studentarbeidet

AUF vil:

- Styrke Students at risk-ordningen for forfulgte studenter gjennom å gjøre den permanent og åpne opp for at flere studenter får fullføre studiene sine i Norge. Norge, gjennom utenriksdepartementet, bør også være en synlig ambassadør og spre våre erfaringer med ordningen til andre land som ønsker å innføre lignende program
- Norge skal ta imot minst 10 aktivister hvert år gjennom student at risk programmet
- Styrke programmet "Scholars at risk"

Ta initiativ til forbud mot bunntåling på internasjonale dypvann

I Norge brukes bunntål i fisket etter torsk, hyse, sei og reker. En trål er et sekkeformet nett som slepes langs bunnen eller i vannet etter fartøyet. Dette påvirker livet på havbunnen og virvler også opp lagret karbon som ligger lagret i sedimentene på havbunnen. Nyere forskning viser at utslippene som stammer fra oppvirvling av karbon forårsaket av bunntåling rundt om i verden tilsvarer utslippene fra den globale luftfarten. Norge er på 8. plass over landene som slipper ut mest i studien, med utslipp på 26 millioner tonn CO₂. Hvis tallene stemmer, er det omtrent like mye som norsk industri, veitrafikk og innenlands luftfart til sammen. Studien peker også på at Norge har 28 prosent av de viktigste 5 prosentene av havområder i verden å verne med tanke på karbonlagring og bunntåling.

Bunntåling virvler opp mye karbon, men gjør også uerstattelig skade på våre viktigste økosystem som korallrev, svampsamfunn og sjøfjærkolonier. Slik som i regnskogen i Amazonas har disse områdene yrende dyreliv og skjøre habitat som viskes ut før vi rekker å utforske dem.

Under fisket blir bunntålen slept over havbunnen og knuser mye av det som lever der, slik at dimensjonen på skadene er helt fjerne i forhold til hvor mye som er å tjene på denne typen fangst. I Norge anslås det at mellom 30 og 50 prosent av revene allerede er ødelagte. Det er estimert at 20 prosent av fangsten på verdensbasis kommer av bunntåling, likevel kan man ikke kjøpe nye korallrev, svampsamfunn eller sjøfjærkolonier. Noe vi derimot kan investere i er utstyr som gjør mindre hensynsløs skade på havbunnen.

Fiskeindustrien står for mange arbeidsplasser, og vi må vise til alternativer for dagens bunntåling, slik at yrkesgruppen fremdeles kan leve av fiske på havbunnen. Her må vi satse på alternativer som trålteknologi som ikke berører havbunnen, langliner og større fiskefeller for å fange dypvannsfiskene.

Halvparten av disse sårbare områdene ligger på åpne hav, utenfor de økonomiske sonene og utenfor nasjonale lovverk. Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon. Vi må ta en lederposisjon internasjonalt for bærekraftige hav og utvikling av havets muligheter. I land som Hong Kong, Indonesia, Palau og Belize har man sett skadene av bunntålingen, og har totalforbudt bunntåling. Derfor bør Norge ta initiativ til et nasjonalt og internasjonalt forbud mot bunntåling som berører havbunnen både for å ta bedre vare på leveområdene som finnes der og for å minimere karbonoppvirvling.

AUF vil:

- Forby bunntåling i alle norske havområder dersom teknologien gjør skade på leveområder på havbunnen og virvler opp lagret karbon i sedimentene
- At Norge må jobbe internasjonalt for å verne minst 35 prosent av verdens havområder fra industriell aktivitet;
 - At Norge skal verne minst 30 prosent av våre norske havområder innen 2030
 - At Norge skal gjøre naturmangfoldloven gjeldende for alle norske havområder

- At Norge skal jobbe for et internasjonalt forbud mot bunntråling som bruker teknologi som skader leveområder på havbunnen og virvler opp lagret karbon

Rettferdig vaksinefordeling

Alle mennesker har like mye rett på en trygg vaksine, og ingen skal havne bakerst i køen på grunn av utilstrekkelig økonomi. Koronakampen kan bare vinnes med rettferdig vaksineproduksjon, fordi ingen er trygge før alle er trygge.

Når covid-vaksinene først ble et reelt alternativ, så man at mange vestlige land kjøpte opp store mengder vaksiner. I mange tilfeller mer enn det som var strengt nødvendig for å vaksinere egen befolkning. Dette gjorde at mange land ble stående med hendene tilnærmet tomme. Dette er en usolidarisk tendens som i alt for liten grad har blitt korrigeret i ettertid. Derfor må vestlige land som Norge ta ansvar. Et nøkkelement for rettferdig fordeling er Covax-samarbeidet, som blant annet består av Gavi, WHO, CEPI og UNICEF. Målet er å distribuere vaksiner til 92 lav- og middelinntektsland innen første kvartal av 2022. Norge deltar allerede i Covax-samarbeidet, sammen med EU, men behovet for ressurser er enda ikke dekket. Så langt er kun 311 millioner vaksiner blitt distribuert, av totalt 2 milliarder.

Behovet for rettferdig vaksinefordeling understrekes når man vender blikket utover. Ringvirkningene av pandemien har vært dramatiske i mange lav- og middelinntektsland. Et tydelig eksempel på de indirekte ringvirkningene ser vi i den store økningen i antall barnebruder etter at pandemien brøt løs. I mange lavinntektsland blir barn tatt ut av skolen uten noe reelt tilbud om hjemmeundervisning. Dette gjør at mange familier selger sine jentebarn for økonomisk sikkerhet. Slike ringvirkninger kan i stor grad unngås dersom verdenssamfunnet handler raskt, og tar oppdraget om global distribusjon på alvor. På denne måten kan unge jenter i lav- og middelinntektsland igjen sette seg tilbake på skolebenken.

Videre er det viktig å bemerke at Norge har et særegent ansvar som leder i Trips-rådet i WTO, Verdens Handelsorganisasjon. Det gjør at vi har makt til midlertidig å oppheve patenter og immaterielle rettigheter på covid-19-teknologi. Om Norge jobber for en midlertidig opphevelse av patentrettigheter, kan det føre til økt produksjon, og videre til en mer rettferdig og effektiv distribusjon gjennom Covax-samarbeidet i tiden fremover. På denne måten har Norge en mulighet til å verne om de mange - ikke bare vaksineprofitørene.

AUF vil:

- At det humanitære rommet skal utvides, ikke innsnevres, med den nye regjeringen.
- At tilgang til vaksiner skal sikres for alle land, gjennom internasjonalt samarbeid, som Covax-samarbeidet.
- At Arbeiderpartiet skal ta initiativ til at det settes krav for at verdenssamfunnet tar et langt større ansvar for at mennesker sikres tilgang på nødvendige og tilgjengelige covid-vaksiner.
- At Norge leder Trips-rådet til konsensus om midlertidig opphevelse av patent- og immaterielle rettigheter på covid-19 teknologi, og presser på for at kunnskap og kapasitet blir delt.

- At Norge sikrer covid-vaksiner til mennesker på flukt, migranter, statsløse og andre marginaliserte grupper.

Stopp IT-gigantene!

Google, Meta og andre multinasjonale IT-selskaper har en enorm makt over samfunnet, og de har en overveldende markedsledelse som nærmest grenser over i et monopol. Algoritmene deres bestemmer hva man får se, hvilke avisartikler og meninger som blir vist og dermed kan få stor makt over demokratiet. Resultatet av dette er tydelig når konspirasjoner og falske nyheter sprer seg i det amerikanske valgene. Samtidig innhenter de informasjon om brukerne utelukkende for kommersielle formål, ofte uten at brukerne selv er klar over hvilken informasjon som selges og omfanget av informasjon. AUF er kritisk til at uunnværlige tjenester styres av noen få mektige selskaper som stadig får en større kontroll over folks hverdag.

I en alder der kommunikasjonen foregår digitalt, radikaliseringen foregår på nett og der dypt personlig informasjon er redusert til en vare er det viktigere enn noen gang å stille krav til eierne. Selskaper som prioriterer profitt fremfor personvern og kamp mot rasisme må stilles mer til ansvar. Selskapene bør derfor ha redaktøransvar og stå til ansvar for det som legges ut på deres respektive plattformer.

Digitaliseringen av verden fører til nye samfunnsstrukturer som ikke passer dagen skattesystem. IT-giganter som Google og Meta osv. leverer tjenester til brukere i mange ulike land, men har likevel frem til nå ikke skattlagt de selskapene i landene selskapene opererer i. Derfor mener vi at det bør innføres en helhetlig skattlegging i tråd med det norske skattesystemet, som er høyere enn det OECD-landene kom frem til.

AUF vil:

- Styrke det europeiske samarbeidet rundt personvern og gå inn for at EU skal ta en mer konfronterende rolle mot IT-monopolistene.
- Gå inn for at EU skal starte et eget tilsynspanel for IT-giganter slik som Meta eller Google.
- At Norge tar en internasjonal lederrolle i kampen for å stille internasjonale IT selskaper ansvarlig for konsekvensene av produktene deres
- Øke støtten til Datatilsynet som skal brukes til økt kontrollering og gi større juridiske muskler i kampen mot IT-gigantene.
- Innføres en helhetlig skattlegging i tråd med det norske skattesystemet, som er høyere enn det OECD-landene kom frem til.

Nærpolitireformen - Vi trenger politiet nært folk!

Nærpolitireformen av 2016 førte til at de tidligere 27 politidistriktene ble til 12. En rekke lensmannskontorer innad i hvert politidistrikt, ble samtidig nedlagt og slått sammen. Målet var en mer spesialisert etterforskning, men førte til mer sentralisert og mer hierarkisk politi.

Samtidig som det er mindre politi blant folket, er det større avstander mellom politimesterne. Ikke minst er det blitt enda større avstand fra topplederne i politiorganisasjonen til politiet i første linje. Dette var absolutt ikke i tråd med intensjonen bak politireformen. Framlagt i proposisjon 61 LS: «Et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger, og sikre innbyggernes trygghet». «Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor».

Sammenslåingen og nedstigningen av flere lensmannskontorer har ført til større geografiske avstander, organisatoriske avstander både når det gjelder struktur, kultur og prosesser og større avstander i arbeidsområder og fokus. Det vil si at problemstillingene man er opptatt med på toppen og i førstelinje, kan være forskjellige.

Dessuten mener folket nå at politiet er mindre synlige enn før i sine lokalmiljø, folket har mindre tillit til politiet, responstiden har økt og oppklaringsprosenten gikk ned i de fleste distriktene. Derfor trenger vi lensmannskontorer i distriktene. Politiet må være mer synlig blant folk, ikke bare for å skape en tillit, men også en trygghet. AUF står for en desentralisering av blant annet utdanning og helse, det vil derfor være helt naturlig å også stå for en desentralisering av politiet.

AUF vil:

- Desentralisere lensmannskontorene, ved å opprette flere lensmannskontor i distriktene

Et krafttak for samisk språk og kultur

I dag blir det utdannet for få samiske språklærere, konsekvensen av dette er at færre barn snakker samisk nå enn før. Ifølge SSB har andelen elever i grunnskolen som har samisk som 1. og 2. språk minket betydelig. AUF vil legge til rette for at alle som ønsker samisk undervisning på skolen skal få det. Vi ønsker et krafttak for samisk språk og kultur. Derfor skal vi sikre større statlige overføringer for tospråklige kommuner samt styrke det samiske kulturtilbudet økonomisk.

AUF vil:

- Utданne flere sørsamiske, nordsamiske og lulesamiske språklærere
- Sikre større statlige overføringer for tospråklige kommuner for å drive en aktiv språkpolitikk
- Styrke det samiske kulturtilbudet økonomisk
- Øke bevilgningene til Sametinget for å sikre samiske rettigheter, kultur og språk
- Legge til rette for at elever som ikke har samiske eller kvensk bakgrunn skal kunne velge og ha samisk på skolen som fremmedspråk

Kontroll av vogntog

Det har vært stort fokus på utfordringene med vogntog på norske veier. Tall fra 2019 viser til en økning av antall ulykker med vogntog og høye dødstall. AUF mener det er en uakseptabel situasjon og ønsker å bruke hele verktøykassen for å løse problemet. Ved offentlige anbud ønsker vi å sette krav for leverandører av tjenester og deres underleverandører om norsk lønns- og arbeidsvilkår, samt utstyrskrav til vogntogene i anbudene. Samtidig må vi innføre et strengere kontrollregime av vogntogene for å øke sikkerheten ved veiene i hele landet. Det er samfunnet sitt ansvar å sikre tryggheten til både myke og harde trafikanter på veien.

AUF vil:

- At alle offentlige anbud og tjenester som benytter eller har en underleverandør som benytter seg av vogntog skal kun bruke selskap som gir norske arbeids- og lønnsvilkår til sine ansatte, samt ha utstyrskrav til vogntogene i anbudene
- Ha oftere tilsyn av vogntog

Infrastruktur

For å sikre at folk kan bo i hele landet er det viktig å sørge for at infrastrukturen er tilstrekkelig. Uansett hvor man bor skal man ha muligheten til å holde kontakt med andre, være sikker på at ambulansen kommer frem og kunne ferdes langs veier med tilstrekkelig belysning. Samtidig skal man også være trygg på at bosted ikke har noe å si for kvaliteten av tjenestene man trenger i løpet av livet. Alle skal ha like muligheter til å følge samfunnets utvikling. AUF mener det er nødvendig å se på Norges infrastruktur for å skape gode løsninger, som sikrer gode bomiljøer i både og bygd, trygg trafikk og muligheten til å ta klimabevisste valg.

AUF vil:

- At gatelys skal stå på når det er mørkt
- Si nei til kapasitetsutvidelse på norske veier til fordel for kollektive transportløsninger
- At man skal etterstrebe å ikke bygge veier over dyrket mark
- Starte arbeidet med hvordan fremtidens veier skal organiseres og evaluere rollen til "Nye veier"
- Sikre mobil- og internettilgang over hele landet
- Anerkjennelse av viktigheten av desentralisert utdanningstilbud og styrke skoler i distriktet
- Ha en nasjonal utbedring av veier i distriktene
- Legge til rette for et attraktivt bomiljø for unge i distriktene
- Sørge for god rassikring langs strekninger med høy risiko for ras

Demokratisk styring av foretak

Sammen med Fagbevegelsen og Arbeiderpartiet, har vi i over 100 år kjempet for arbeidernes rettigheter. Det har vært viktig at arbeidere blir hørt og blir representert i foretak, slik kan vi ivareta en mest mulig flat struktur.

Derfor støtter AUF aksjeloven § 6-4, som sikrer arbeiderne rett til representasjon i styret i foretak. Dette er et viktig demokratisk prinsipp, som vi ønsker å videreføre.

AUF vil:

- Sikre representasjon i styret til norske foretak for ansatte, slik det fremgår av aksjeloven § 6-4
- I større grad vektlegge lokalsamfunnets innspill ved etablering av større næringsprosjekter

En bedre støtte for kvinner under og etter svangerskap

Det er mange ulike følelser knyttet til fødsel. For mange er det en positiv opplevelse, for andre kan det vekke flere negative følelser. Det viktigste er uansett at man har et fellesskap som stiller opp.

Villa SULT og Norske Kvinners Sanitetsforening lanserte i våren 2020 forskningsprosjektet «Mammakroppene», om spiseforstyrrelser i svangerskap og barsel. Det utløste stor respons fra kvinner. I dette forskningsprosjektet fortalte mødre at da de endelig turte å snakke med fagfolkene om det de engstet seg over, som for eksempel for mye eller for lite mat, oppkast og amming som slanketeknikk, fikk de ofte høre at «det er helt normalt». Det er seksti tusen fødsler i Norge hvert år. Påfallende mange gravide og nye mødre kvalifiserer for en av diagnosene innenfor spiseforstyrrelser.

Perioden under barsel er avgjørende for å sikre trygghet for både mor og barn. Tilstrekkelig med dekning av ansatte er helt nødvendig for å sikre en barselomsorg av høy kvalitet. Underbemanning fører blant annet til at barselhotellene er har for lite folk på jobb og at kvinner ikke får den oppfølgingen de har krav på når de kommer til 6-ukers kontroll. Det er et paradoks at det stilles fullfinansierte krav til fødetilbudet, men ikke barseltilbudet.

AUF vil:

- Normalisere samtaler med kvinner om fysiske og psykiske plager under og etter svangerskap
- Skape en ordning som fokuserer på dele informasjon samt gi kvinner en plattform for å dele slike engstelser om både fysiske og psykiske plager med fagfolk
- Legge til rette for at mor kan være så lenge som nødvendig på barselavdeling etter fødsel
- Alle sykehus må ha egnede lokaler og tilstrekkelig med kapasitet til barsel
- Sikre retten til kvalifisert ammeveiledning på sykehus og helsestasjon
- At alle skal få rett til en samtale om fødselen på sykehuset når personen er klar for det
- Sikre at alle kommuner kan oppfylle kravet om hjemmebesøk til nybakte mødre

Regenerativt landbruk

Regenerativt landbruk etterligner naturlige økosystemer. Her står bruken av beitedyr, som ku, sau og geit sentralt. Beitedyr bidrar til å gjødsle jorda, spre frø og holde landskapet nede, det skaper et mangfold av liv, både under og over jorda. Det som skiller regenerativt landbruk fra konvensjonelt landbruk når det kommer til bruk av beitedyr, er at man i regenerativt landbruk prøver å etterligne måten ville beitedyr forflytter seg på. Beitedyra flyttes rundt på beiteområder før gresset rekker å bli nedbeita. Da rekker plantene å restituere, og fotosyntesen i enga øker i løpet av sesongen som gir økt karbonopptak fra atmosfæren. På den måten bidrar beitedyr til karbonfangst ved å gjøre det de kan best: trække rundt og spise gress. En forutsetning for å drive regenerativt er å ha tilgang til utmarka og å kunne bruke den. Bondens arbeid i utmarka og utvikling av seterdrift er en også viktig faktor for regenerativt landbruk. Fremheving av seterdrift fører til mer bruk av utmarksbeite og god dyrehelse. AUF vil jobbe for effektiv og lønnsom landbruksnæring som støtter opp under bruk av utmarksbeite både med beitedyr og rydding av utmark, som beriker matjorda og naturgrunnet for framtidige generasjoner

AUF vil:

- Gå inn med midler for å støtte rydding og bruk av beitedyr på utmarksbeiter
- Gi støtte til dyretransport for å enklere kunne få dyr ut på utmarksbeite
- Øke setertilskuddet for å gjøre det attraktivt å benytte setrene
- Øke beitetilskuddet
- Øke avløsertilskuddet for å gi bønder tid og mulighet til rydding av utmarksbeite
- Øke kunnskapen om regenerativt landbruk på norske landbruksskoler

Mer mangfold i barnevernet

Barnevernet skal gi barn, ungdom og familier hjelp og støtte når det er vanskelig hjemme. Hensynet til barnets beste er det viktigste i barnevernssaker, og barn skal helst bo hjemme med sin familie dersom det er mulig.

Det norske barnevernet har imidlertid fått, og fortsetter å få, kritikk for hvordan de løser og håndterer barnevernssaker. I 2007 skrev Aftenposten at FNs barnekomité uttrykker sin bekymring for antallet barn som er blitt fjernet fra sine familier, og som bor i fosterhjem eller institusjoner. Komitéen oppfordrer også den norske staten til å prioritere vern av det naturlige familiemiljøet, men mener at dagens praksis innen barnevern allerede er i strid med FN-komitéens konkrete anbefalinger.

I 2018 skrev Aftenposten om hvordan Norge fortsatt bryter barnekonvensjonen, og fem områder hvor det svikter. Det første området omtalte antallet omsorgsovertakelser i barnevernet. Kritikken gjaldt både at alternative hjelpetiltak gis opp for fort eller knapt prøves, at barn fra noen etniske grupper blir særlig raskt plassert under offentlig omsorg, at søsken i for liten grad blir plassert i samme fosterhjem, men også at avhenting av barn etter akuttvedtak skjer hensynsløst og lite profesjonelt.

At barn fra etniske grupper blir særlig raskt plassert under offentlig omsorg, blir igjen bekreftet i en studie gjennomført av Institutt for Samfunnsforskning. Studiens formål var å beskrive og analysere holdninger til, og erfaringer med etniske og religiøse minoriteter i fem deler av det norske arbeidslivet, herunder barnevernet.

I rapporten sto det blant annet at barn med innvandrerbakgrunn er overrepresentert hos barnevernet, men i tillegg at barnevernet ikke lykkes i å etablere en samarbeidsrelasjon med foreldrene, og at det lett oppstår misforståelser mellom barnevernstjenesten, barna og foreldrene. Studien fant at det er et stort behov for mer kunnskap om holdninger til etniske og religiøse minoriteter for personalet i barnevernsinstitusjoner. En kunnskapsstatus fra 2014 konkluderer med at det er et behov for både individuelle, og kollektive opplæringsformer for å øke mangfoldskompetansen blant de ansatte i barnevernet.

AUF vil:

- Øke mangfoldskompetansen blant de ansatte i barnevernet
- Øke kunnskap om holdninger til etniske og religiøse minoriteter for personalet i barnevernsinstitusjoner
- Øke barnevernets ressurser og kompetanse rettet mot hjelpetiltak for å hindre unødvendige omsorgsovertakelser
- Gjennom innføring av obligatorisk bachelor i barnevernet skal mangfold bli en del av pensum

Personlig økonomi i grunnskolen

Dagens ungdom er nok de som bruker mest penger i dag, men samtidig som pengene bare renner ut av lommebøkene og bankkontoene til ungdommer, så er det også mange som ikke har en god nok forståelse på hva penger og personlig økonomi egentlig er.

En rapport fra inkassobyrået Lindorff fra 2018, viser at over 50.000 unge i alderen 20-30 har betalingsanmerkninger, disse tallene har nok ikke gått ned med årene. I en undersøkelse gjort av Ipsos for DNB, viser det seg at fire av ti unge ikke vet konsekvensene av en betalingsanmerkning. Og at betalings - og pengeproblemer skyldes lite kunnskap.

Vi trenger en skole for alle og vi vet at det er en utfordring for mange å forstå økonomi. Det er helt forskjellig fra hvilke erfaringer og hvilken kunnskap de forskjellige foreldrene sitter på. Dette fører til at noen ikke får opplæringen i personlig økonomi hjemmefra. Derfor er det viktig at det settes mer fokus på personlig økonomi i grunnskolen og samtidig lære om hvordan det offentlige bruker penger og hvordan markedet utvikler seg.

AUF vil:

- Tilrettelegge for en grunnleggende undervisning i personlig økonomi i grunnskolen, med mest vekt på ungdomsskolen
- Øke lærernes kunnskap om personlig økonomi, for å oppnå en best mulig undervisning i fagstoffet
- Gjøre det lettere å motta rådgivning om personlig økonomi i en tidlig alder
- Skolen bør gi grunnleggende kunnskap om aksjehandel, markedets bevegelser og det offentliges rolle i økonomien

Barnerettighetsvurderinger

Det overordnede formålet med FNs barnekonvensjon er å ivareta menneskerettighetene til barn og unge, og gi denne sårbare gruppen et spesielt vern. Ettersom Norge har ratifisert konvensjonen er det vårt felles ansvar som samfunn å ivareta konvensjonen.

Til tross for at Norge har ratifisert konvensjonen, eksisterer det ingen alminnelig kontroll av hvorvidt lovene og forskriftene er i tråd med konvensjonen. Barn har ikke i like stor grad som voksne, mulighet til å medvirke og utarbeide politikk. Videre valgte Norge ved ratifiseringen å unnlate tilleggsprotokoll 3 (om klagenemnd). I dag har derfor ikke Norge mulighet til å klage inn til FNs barenkomité ved mistanke om konvensjonsbrudd.

Det er derfor avgjørende at det blir mer fokus på at barns rettigheter. Dette er bakgrunnen for at European Network of ombudspersons for Children (ENOC) har anbefalt at ethvert land skal gjennomgå hvorvidt vedtak strider med barnekonvensjonen.

AUF ser viktigheten av at det skal være særlige kontrollmekanismer for sårbare grupper, og ønsker derfor å innføre en automatisk barnevernskontroll ved nye vedtak.

AUF vil:

- Lovfeste barnerettighetvurderinger ved vedtak fattet av offentlige instanser
- Gi politikere bedre opplæring i barnekonvensjonens rettigheter, slik at de tar det med i videre politisk arbeid
- Norge skal signere og ratifisere tilleggsprotokollen til FNs barnekonvensjon som gir barn mulighet til å klage inn brudd på Barnekonvensjon

Profitt i helse - og omsorgstjenestene

Styrken i den norske velferdsstaten er at fellesskapet gjennom det offentlige har ansvaret for helsepolitikken og at det betales for gjennom skatteseddelen. Dette gir grunnlag for lik helsehjelp for alle og lave egenandeler. Selv om mye er bra med norsk helsevesen har vi fortsatt en vei å gå.

I dag ser vi at store kommersielle oppkjøpsfond og investeringsfond ser til den norske velferdsstaten som et sted å tjene penger. Denne utviklingen er svært skremmende. Disse selskapene tjener penger på to måter. De tjener penger på lønn til de ansatte og de tjener på pensjon. Arbeiderpartiet og AUF er partiet for folk som arbeider, folk som går på jobb. Av alle helsefagarbeidere er det kun 1/3 som har fast stilling. 3/4 nyutdannede i sektoren får ikke fast stilling. Dette resulterer i enorme mengder med deltid. Når disse selskapene har 30 % i avkastningskrav blir det en kamp AUF skal ta. AUF mener derfor at staten skal kjøpe ut alt av kommersielt eierskap i velferdssektoren.

AUF heier på privat ideelt initiativ i velferden. Det er med på å gi oss det mangfoldet den norske modellen består av. Problemet er at dersom enkeltpersoner ønsker å starte opp et eget tilbud blir de nødt til å konkurrere mot disse enorme selskapene som er der kun for å tjene penger. AUF ønsker ikke å ha markedstenkning inn i velferden, og mener da at man skal legge til rette for at velferdsordningene drives av offentlig eller privat-ideell sektor.

AUF vil:

- Sørge for en mer demokratisk styring av helseforetakene med mer medvirkning fra ansatte og myndigheter
- Avskaffe fri etableringsrett for private sykehus på det offentliges regning, og bevare fritt sykehusvalg så pasienter kan velge blant alle offentlige sykehus og et utvalg av private og ideelle aktører som har avtale med et helseforetak
- Redusere bruken av den innsatsstyrte finansieringen og bytte den helt ut med en mer kvalitetsbasert finansiering i fødetilbudet og i psykiatri og rus
- Sette en stopper for outsourcing av renholdstjenester og andre grupper tilknyttet helseinstitusjonene
- Legge til rette for at offentlig ansatt helsepersonell kan bruke hele sin kapasitet på egen arbeidsplass, ved at man ikke har bierverv hos private behandlingsinstitusjoner som gir helsehjelp til de samme pasientene man behandler i det offentlige.
- Redusere behovet og bruken av private helseforsikringer
- Redusere egenandelene i helsevesenet
- Sikre økt kapasitet i sykehusene og reduksjon i bruken av markedsmodeller til fordel for mer tillit til helsepersonell, mer medvirkning for pasienter og bedre samarbeid på tvers i helsesektoren.

- Redusere mål- og resultatstyring og fjerne unødvendig rapportering i helsesektoren sammen med partene i arbeidslivet.
- Sette en stopper for lukrative etterlønns- og sluttavtaler i helsesektoren, gjennom regelverk som begrenser en slik utvikling.
- At man på nasjonalt plan legger til rette for at velferdsordningene i hovedsak drives av offentlig eller ideell sektor

På tide med en tillitsreform av NAV

For arbeiderbevegelsen har det alltid vært et mål at alle skal kunne leve verdige liv, uansett om man har mulighet til å jobbe eller ikke. Uføretrygd, arbeidsledighetstrygd og alle de andre ytelsene man kan få fra NAV skaper trygghet i livene til folk, og de utgjør en bærebjelke i velferdsstaten.

I dag ser man likevel at mange opplever kontakten med NAV som en stor belastning, og at mange blir sittende fast i meningsløse papirmøller. Mange opplever å bli møtt med en nedverdiggende mistillit, og sitter med en følelse å ikke bli trodd på når de trenger hjelp. Skulle man misforstå, eller gjøre noe feil, er konsekvensene harde. Det så man tydelig under NAV-skandalen, hvor over 80 mennesker ble dømt for trygdesvindel, for å ha brutt et regelverk som ikke bare var vanskelig å forstå, men også direkte ulovlig.

Å forebygge trygdesvindel og misbruk av velferdssystemet er viktig. Men når det store flertallet av brukere, de som faktisk trenger hjelp, opplever mistilliten som direkte nedverdiggende, må man veie hensynene annerledes. Nå er det på tide med en tillitsreform av NAV, hvor målet er å gi brukerne et mer verdig tilbud.

En annen utvikling som er belastende for mange NAV-brukere, er den økende digitaliseringen. Å gå over til digitale systemer har mange fordeler, men det har også

en del ulemper, og de rammer særlige de eldre eller de med dårlige økonomi. AUF vil derfor at alle skal ha krav på å få snakke med en fysisk saksbehandler. Å ha helse og mulighet til å jobbe, er et privilegium. Å føle at man bidrar er et helt grunnleggende behov, og det er viktig at alle får bidratt med det de kan. AUF vil derfor ha mer fleksibilitet og flere individuelle ordninger, hvor man for eksempel kan jobbe deltid, for å gi alle en sjanse til å få deltatt i arbeidslivet.

AUF vil:

- Ha en tillitsreform av NAV, med mål om å gi brukerne et mer verdig, mer tillitsbasert tilbud
- At alle NAV-brukere skal ha krav på å få møte en fysisk saksbehandler
- Opprette et NAV-ombud
- Senke terskelen for å kvalifisere til gratis rettshjelp, med mål om at også de som lever på de laveste ytelsene skal ha råd til å prøve vedtak for retten
- I større grad åpne for at man skal kunne kombinere ytelser med arbeid i en overgangsfase, eller andre fleksible, individuelle ordninger
- Opprette NAV Ung for alle under 30 år
- Reversere nedgangen i ansettelse av sosionomer, med mål at NAV skal holde på, og videreutvikle sosialfaglig kompetanse

Meningsfulle ungdomsdrevne påvirkningsarbeid globalt og unges rettigheter i krise og konflikt

Verdens ungdomsgenerasjon er i dag rekordstor. Et manglende fokus på utfordringer og behov blant verdens ungdom, særlig i humanitære kriser, vil ha enorme konsekvenser. Norge er allerede forpliktet, blant annet gjennom Resolusjon 2250, til å levere på ungdomsrettigheter og deltakelse rundt fred og sikkerhet. Likevel tar vi ikke dette på alvor, og gir ingen målrettet humanitær innsats for ungdom i utviklingspolitikken. Det vil vi i AUF i Oslo gjøre noe med.

Bærekraftsmålene bygger på en tilnærming som inkluderer fattige og marginaliserte barn og unges stemmer, og legger deres strategiske interesser og behov til grunn for utviklingssamarbeidet. Norsk bistand kanaliseres i økende grad gjennom multilaterale finansieringsmekanismer. For å overvåke lokal gjennomføring av målene og holde myndighetene ansvarlige for at barn og unge får oppfylt sine rettigheter, spiller meningsfulle ungdomsdrevne påvirkningsarbeid en sentral rolle.

I en tid hvor sivilsamfunnets handlingsrom er under betydelig press, og hvor utdanning og helsetilbud reflekterer politiske føringer, er det behov for å styrke lokale ungdommer som kan utfordre politikk og strukturer. Ungdommer som utfordrer politikk og usunne strukturer er avgjørende for å sikre at myndigheter leverer på sine forpliktelser til menneskerettighetene og FNs Bærekraftsmål. Det har vi sett da ungdom i Malawi og Norge sikret et forbud mot barneekteskap, da ungdom bidro i fredsprosessen i Colombia, og da ungdom ledet an SRHR-innsatsen i Nepal etter et fatalt jordskjelv.

AUF vil:

- Støtte det meningsfulle ungdomsdrevne påvirknings- og informasjonsarbeidet globalt
- Styrke lokale meningsfulle ungdomsdrevne sivilsamfunnsorganisasjoner som forsvaret jenters rettigheter og arbeider for å forebygge og avskaffe barneekteskap og andre skadelige praksiser

Ungdom er en svært sårbar gruppe i krise- og konfliktsituasjoner. Ofte lever de alene uten familie eller nettverk. I områder med krise og konflikt, er det gjerne egne programmer for barn og voksne, mens ungdom faller mellom to stoler og blir ofte glemt. Dette på tross av kunnskap om at krise og konflikt slår svært negativt ut på ungdom og unge jenters mulighet til blant annet utdanning, jobb og beskyttelse.

Unge jenter og marginaliserte grupper er særlig utsatt, samt unge med fysiske og psykiske lidelser.

Frem til nå har det vært for få programmer – som både responderer raskt og jobber langsiktig – hvor ungdom bistås i ekstreme livssituasjoner. Derfor mener vi i AUF at Norge skal være en pådriver for målrettet innsats for ungdom i humanitære kriser. Vår humanitære innsats må være sporbar på både alder og kjønn, og dermed adressere de utfordringene

som ungdom og unge jenter særlig møter på. Norge må forplikte seg til øremerkede midler, transformative og ungdomsspesifikke prosjekter, ungdomsdeltakelse på alle nivåer, kapasitetsbygging og lokale initiativ, samt innsamling av data på kjønn og alder. Kun da vil vi klare å levere på våre forpliktelser internasjonalt.

AUF vil:

- Sikre øremerkede midler som ivaretar unges rettigheter i krise og konflikt
- Sikre at den humanitære innsatsen er sporbar på både alder og kjønn, og dermed adressere de utfordringene som ungdom og unge jenter særlig møter på i krise og konflikt. Dette innebærer blant annet tenåringsjenters behov for beskyttelse mot kjønnsbasert vold og barneekteskap, tilgang på helsehjelp og SRHR, og muligheter for utdanning og arbeid
- Ungdom skal inkluderes og anerkjennes som en egen gruppe med viktige innspill og behov som må dekkes. Da vil dette favne særlige behov som seksualundervisning, prevensjon, familieplanlegging og tilgang til helsetjenester

En verdig eldreomsorg

Boforhold

Verken landets hjemmetjeneste, sykehjem eller omsorgsboliger har nok plasser og ressurser for å gi de eldre i samfunnet det tilbudet de trenger. Et eksempel er historier fra brukere av hjemmetjenesten som ikke har dusjet på flere uker, grunnet underbemanning. Dette mener AUF er for dårlig.

Videre er det dessverre utbredt at eldre mangler tilstrekkelig med sosialisering. Å møte andre personer er viktig for å ivareta den psykiske helsen, uavhengig av alder. Særlig viktig er det å la samboere og kjærester kunne leve sammen videre på sykehjem og i omsorgsbolig. Å la par få bo sammen videre må også være mulig, selv om kun én av partnerne har behov for sykehjems plass/omsorgsbolig. Følgelig trenger vi en enda sterkere kjærlighetsgaranti, for uansett helse skal man få leve et godt liv i fellesskap sammen med sin partner.

AUF vil:

- Øke bevilgningen til hjemmetjenesten, sykehjem og omsorgsboliger, slik at alle eldre skal få en verdig bosituasjon med nok ansatte til å gi hjelpen som trengs
- Legge til rette for prøveprosjekt, hvor det etableres studentboliger i tilknytning til sykehjem- og omsorgsboliger. Slike hybler skal være rimelig, mot at det stilles krav om at studentene deltar på et minimumsantall sosiale aktiviteter med beboerne
- Samboere skal ha muligheten til å bo sammen i eldreomsorgen, også selv om kun én av partnerne har behov for slik omsorg
- Øke grunnbemanningen ved kommunale sykehjem

Demens

I dag er det om lag 101 000 mennesker som lever med demens, og det er forventet at tallet dobles innen 2050. Til tross for at sykdommen er svært utbredt blant eldre har man ikke klart å finne medisiner som helbreder demens.

Vi i AUF ønsker å øke forskningen på medisiner, og gi mennesker med sykdommen, og deres pårørende et godt og verdig tilbud i dag og for fremtiden.

AUF vil:

- Styrke demensomsorgen gjennom å styrke kommuner som trenger det økonomisk, slik at de kan legge til rette for at alle demenspasienter får en verdig hverdag og et verdig liv

- Gi midler for å gjennomføre dagaktiviteter for demenspasienter
- At brukere av omsorgsbolig med demensdiagnose skal ha trygghetsalarm
- Bevilge midler slik at velferdsteknologi kan bli en integrert del av kommunens tiltak
- Legge til rette for et godt støtteapparat for pårørende til pasienter med demens
- Bevilge mer midler til forskning på forebygging og behandling demens
- Gi kommunene støtte til å innføre nevroteam for pasienter med demensdiagnosen
- Ha en kompetansesatsning blant helsepersonell om håndtering av LHBTI pasienter med demens
- Ha flere prøveprosjekter med demensbyer, tilsvarende prosjektet i Bærum kommune

Omsorg

Det er et økende problem at omsorgstilbudene eldre får umyndiggjør, og medfører økt ensomhet blant de eldre, særlig grunnet underbemanningen i helsesektoren.

For å forebygge ensomhet og bremse utviklingen av demenssykdommen ønsker AUF blant annet å innføre et statlig finansiert brukertilbud i kommunene. Tilbudet skal bestå av et tverrfaglig team med blant annet ernæringskunnskap, aktivitører, psykologer, musikkterapi, ergoterapi og vernepleie. Helt sentralt for å kunne gjennomføre et slikt tilbud er å styrke kommuneøkonomien, slik at det skapes flere sykehjems- og omsorgsplasser.

AUF vil:

- Styrke kommuneøkonomien slik at alle som trenger kommunal omsorg får den hjelpa de har krav på
- Ha mer tverrfaglighet i sykehjem og omsorgsboliger. For å ivareta helsen til beboerne på best mulig måte skal det være et tverrfaglig team tilgjengelig i alle kommuner
- Det bør gjennom hele pensjonisttilværelsen legges til rette for aktivisering, kultur og møteplasser for alle pensjonister som et forebyggende tiltak mot ensomhet
- Sunn, næringsrik og variert mat skal bli servert på alle sykehjem og i alle omsorgsboliger
- Utrede hvordan underernæring kan forhindres i eldreomsorgen
- Løfte hjemmebasert omsorg, slik at eldre kan få bo hjemme så lenge det er forsvarlig utfra fare for pasientens liv og helse
- Jobbe for et tettere samarbeid mellom skoler og sykehjem hvor man lar elever og eldre lære av og med hverandre
- Gi støtte til kulturprogrammer for eldre, slik som blant annet den kulturelle spaserstokken

- Utvide ordningen med terapihund i eldreomsorgen
- At alle nye boliger tilknyttet eldreomsorgen, skal være universelt utformet
- At alle bygg tilknyttet helsesektoren på sikt, skal være universelt utformet

En verdig død

Alle fortjener en verdig avslutning på livet. Derfor må den palliative behandlingen styrkes. Også etter døden burde alle mennesker få en verdig behandling. Derfor ønsker AUF å innføre et gratis grunntilbud ved begravelser, uavhengig av inntekt og religion.

AUF vil:

- Innføre et gratis grunntilbud for begravelser, som blant annet skal inkludere kremasjon, og gravplass i området avdøde har familie/nær tilknytning med en minste periode på 10 år. Etter dette kan de etterlatte velge å betale videre for gravplassen til avdøde
- Styrke det palliative behandlingstilbudet

Organdonasjon

I dag er køen for å få en organdonasjon lang, særlig på grunn av at få melder seg som organdonorer. AUF ønsker at det skal bli enda enklere å bli organdonor, derfor ønsker vi at man heller skal ha en ordning med aktiv avmelding.

AUF vil:

- Innføre aktiv avmelding for organdonasjon

En avgiftspolitik som fremmer helse og aktivitet

Prisregulering er et av de mest effektive tiltakene for bedre folkehelse og reduserte helseforskjeller. AUF mener det skal være billig å velge sunt, og ønsker derfor å bruke avgiftspolitikken aktivt som middel for å få til dette.

AUF vil:

- Fjerne merverdiavgiften på elsykler, og innføre støtteordninger for innkjøp av el-sykkel og sykkelpiggdekk
- Ha en sunn skatteveksling gjennom å ha en helse begrunnet sukkeravgift gradert etter antall tilsatt sukker
- Redusere prisen på frukt, bær og grønnsaker, samt andre sunne matvarer.
- Ha en avgiftsøkning med mål om å redusere røyking og minske forbruket snus og andre tobakksvarer.
- Midler for røykeavvenning skal være gratis for de som trenger det på grunn av helsemessige årsaker

Studenthelse

Studenter med kronisk sykdom

Mange som lider av en kronisk sykdom har ikke mulighet å fullføre studiet på normert tid, men er likevel avhengig av de økonomiske overføringene. De opplever at den manglende muligheten til å jobbe går utover økonomien og at studielånet ikke strekker til.

Noen som har en kronisk lidelse har rett til å få AAP av NAV, og får da utdanningen sin godkjent som et tiltak i en gitt periode. Men disse ordningene er strenge, og kan oppleves som rigide.

Det er urettferdig at studenter med særskilte vansker og utfordringer opplever at de får mer lån ved at de må utsette studieløpet sitt. Det er også svært vanskelig å få omgjort dette lånet til sykestipend. Det oppleves også som vanskelig at mange ikke blir utredet ferdig innen 3 år slik at man må gå et år på karensdager.

AUF vil:

- Se på de økonomiske mulighetene studenter med kronisk og langvarige sykdommer har, og hvordan dette påvirker helse, kosthold og studiehverdagen.
- Utrede tiltak for å motvirke de uønskede økonomiske konsekvensene kroniske og langvarige sykdommer har for studenter.

Studenters psykiske helse

I følge FHI har mer enn én av fire studenter alvorlige psykiske plager. Samme undersøkelse viser også at én av fem studenter har tenkt på å ta sitt eget liv. Det er vi nødt til å gjøre noe med. Vi må bli bedre på forebygging av psykiske plager, og tilby bedre helsehjelp hvis plagene er oppstått.

AUF mener at studenters psykiske helse fortjener et løft. Det må bli flere lavterskeltilbud i kommunene, køene til å få hjelp må kortes ned og studentsamskipnadene må få flere redskaper til å forebygge ensomhet.

AUF vil:

- Satse ytterligere på forebyggende tiltak for studenters psykiske helse, blant annet arbeid mot ensomhet
- Bevilge mer støtte til Studentskipnadenes helsetilbud og at de skal ta en aktiv rolle i inkluderingsarbeidet
- Styrke kompetansen om psykisk helse på utdanningsinstitusjonene og at SHot-undersøkelsen i enda større grad bør dekke mørketall

- Sikre at kommunene har et helsetilbud som tar høyde for antall studenter, og dermed har økt grad av helsetilbud tilgjengelig for studenter i de store studentbyene
- At pengene som ble gitt i ekstraordinær koronastøtte til studentsamskipnadene skal utredes for å bli varige ordninger, og at de resterende midlene skal beholdes
- At kommuner og fylkeskommuner tar en større del av ansvaret med å tilrettelegge for studentaktiviteter i samarbeid med lokale velferdsting

Ernæring og folkehelse for studenter

Et sunt kosthold og en aktiv livsstil er viktig for god livskvalitet og for å forebygge livsstilssykdommer. Som student står man ofte for første gang ansvarlig for sin egen helse. Å danne gode vaner som student kan hjelpe deg videre i livet, men med en trang studentøkonomi kan det være vanskelig å ta sunne valg. AUF vil derfor jobbe for at det skal bli billigere og enklere å leve sunt som student. Som student har man i stor grad ansvar for sin egen hverdag. Å få tilbudt frokost på skolen kan gi et insentiv til å komme seg ut av hybelen og i gang med dagen. I tillegg kan det være en sosial arena. En gratis frokost kan også gjøre at lommeboken blir litt romsligere, og en god og sunn frokost kan bidra til en sunnere livsstil.

For å kunne ta riktige valg når det gjelder kosthold og helse er det også viktig å ha informasjon tilgjengelig. Gjennom kurs fra utdanningsinstitusjonen eller studentsamskipnaden kan studentene få muligheten til å lære mer. Det er viktig at det er lett å finne god kostholds- og treningsveiledning, og at alle studenter skal få tilbud om dette.

Mange studenter er opptatt av å trene, men for å kunne trene må tilbudet være tilgjengelig. Overfylte treningslokaler eller lange ventelister kan være demotiverende. Det er viktig at studentsamskipnadene bygger nok treningssentre og har tilstrekkelig med aktivitetstilbud. I tillegg bør det være mulig å trene utendørs. Her bør både utendørs treningsparker og utendørs gruppetimer være sentralt

AUF vil:

- At alle studenter får tilbud om et gratis og sunt skolemåltid i løpet av skoledagen
- At alle studenter skal få tilbud om kurs i kosthold og trening.
- Satse på utendørs treningstilbud for studenter.
- At alle studenter skal få tilbud om lavterskel idrettstilbud ved studiestedet og at studentforeningene får mer penger til å gjennomføre slike aktiviteter

Mangfold i idretten

Idretten er en del av det norske samfunnet. Det er påvist at idrett gir mange helsefordeler, ved at man holder kroppen i jevnlig fysisk aktivitet. Å være med i et idrettslag, spille på et lag eller trene sammen med en gruppe kan ha stor betydning for det sosiale, og gi følelsen av tilhørighet. Å delta i idrett kan for mange hjelpe på veien mot en bedre psykisk helse. Det å oppleve mestringsfølelse i idretten kan være svært betydningsfullt for mennesker med ulike interesser eller bakgrunn.

AUF ønsker at idretten skal være for alle. I Norge i dag ser man dessverre at mangfoldet i idretten ikke er slik vi ønsker. Man har ikke lyktes med å inkludere mennesker fra ulike grupper godt nok. I vår bevegelse har vi like verdier for idretten som for resten av samfunnet vårt. Vi vil at alle skal ha de samme mulighetene uavhengig av kjønn, legning, etnisitet, funksjonsevne eller økonomi. Idretten skal være for alle.

Etnisk mangfold

Idrett er en av mange kilder til fellesskap og inkludering i Norge. I idretten skal alle føle seg trygge og verdsatt, uavhengig av etnisitet eller religion. Gjennom barns deltagelse i idrett kan også familier integreres og oppleve deltagelse i et større fellesskap. I idrettssituasjoner med naturlig samhandling vil også språk og kommunikasjon være i fokus. Idretten skal være en arena hvor barn og voksne møtes i fellesinteresser og hvor fellesskap utvikles uavhengig av etnisk tilhørighet.

AUF vil:

- Rekruttere flere med minoritetsbakgrunn til idrettsstyrer- og råd, og i alle nivåer i idrettsforbundet
- Kartlegge strukturell rasisme i norsk idrett
- Bruke deltagelse i idrett som en del av språkopplæringen til barn og unge
- Jobbe for at flere ungdommer med innvandrerbakgrunn tar dommerkurs

LHBTI

Ingen skal trenge å føle seg utelatt, eller redd i idretten. Dette gjelder også i sammenhenger sterkt tilknyttet idretten, deriblant garderobekultur. Det å framstå som tilknyttet til, eller som en del av, LHBTI kan i seg selv også medføre hets i sportslige sammenhenger. Denne hetsen må fordømmes, og hører ikke hjemme i idretten, hverken i norsk eller internasjonal sammenheng.

AUF vil:

- Fordømme all hets i idrettslig sammenheng

Universell utforming

Fysisk aktivitet er en viktig del av hverdagen for mange mennesker rundt om i verden. Det gjelder ikke bare for funksjonsfriske mennesker, men også de som har fysiske og/eller psykiske funksjonshemninger. Alle i samfunnet fortjener å ha et tilbud som retter seg mot den enkelte personen og deres hverdag. AUF ønsker at alle skal ha et tilbud om fysisk aktivitet i hverdagen, uavhengig av økonomisk bakgrunn, eller om du er funksjonsfrisk eller har fysiske- og eller psykisk funksjonshemming. Alle skal føle seg hjemme i idretten.

AUF vil:

- Sørge for at alle barn og unge med fysiske- og/eller psykisk funksjonshemninger får tilbud om helsefremmende fritidsaktiviteter
- At alle offentlige idrettsanlegg skal ha universell utforming
- Fjerne den maksimale egenandelen på aktivitetshjelpemidler for de over 26 år
- Inkludere klasse for funksjonshemninger i flere store idrettsturneringer
- Legge til rette for et likeverdig tilbud for mennesker med nedsatt funksjonsevne, uavhengige av hvor i landet man bor

Inkludering

Idrett er et virkemiddel for å skape samhold i samfunnet, og å forhindre at folk faller utenfor. AUF ønsker at alle skal føle seg velkommen i idretten, og den skal være på utøverens premisser. Å skape et idrettsmiljø som fremmer mestring og inkludering vil gi mange goder til både barn og voksne. Det er også viktig for oss at lomdeboka ikke skal avgjøre om man kan delta i idrett eller ikke.

AUF vil:

- Jobbe for flere lavterskeltilbud med idrett for barn og unge
- Gjøre idrett tilgjengelig for alle barn ved å inkludere det i heldagsskolen
- Jobbe for at alle som ønsker å delta i organisert idrett får mulighet til dette uavhengig av økonomiske bakgrunn

- Jobbe for en breddeidrettskultur som er mestringsorientert, ikke resultatorientert
- At alle særforbund skal avholde antidoping-foredrag minst en gang i året i hver eneste region
- Bekjempe transfobi og hets mot de som bryter med kjønnsnormer i idretten
- Gjøre all barneidrett gratis.

Kjønn

Når det kommer til kjønn, ser vi også en skjevfordeling i forhold til representanter og forbilder. Generelt møter norske barn og unge en skjevfordeling i møte med mange idretter. Vi ser for eksempel at kommentator- og ekspertbord på norske TV-kanaler er sterkt mannsdominerte, selv i kvinneidretten. Dette vil for mange skape feil inntrykk, og kan være med på å danne et hinder i veien til å oppsøke en karriere innenfor feltet, samtidig som det kan skape en følelse av å ikke strekke til med bakgrunn i eget kjønn.

De siste årene har vi sett en positiv forandring innen kjønnsnormer tilknyttet idretten. Vi er derimot ikke i mål, men må fortsette kampen mot kjønnsnormer, og bruk av kjønn som en negativ i sammenheng med idrett. Idrettsutøvere skal være likestilte uavhengige av kjønn. Ingen skal måtte føle på at ens prestasjoner blir rangert som mindre verdt på bakgrunn av eget kjønn. På samme måte skal det jobbes aktivt mot bruk av kjønnsuttrykk som negativer både i og utenfor idrettslige sammenhenger.

AUF vil:

- Jobbe for å avskaffe kjønnsnormer knyttet til ulike idretter
- Jobbe for å få likestilling i idretten
- Jobbe for et mer mangfoldig sportsanker-team
- Lage klare retningslinjer for trakassering og jobbe mot seksualisering av kvinner i sport
- Utrede hvordan man kan få jenter til å bli lengre i breddeidretten
- Norge skal ta en ledende rolle internasjonalt for å fremme kvinneidrett

FOT-ruter

Flytransport er det som knytter flere deler av landet vårt sammen og sikrer for sømløs transport av mennesker og varer. Det er et politisk ønsket mål at dette skal legges til rette for og at tilbudet fornyes i tråd med samfunnet vi lever i. For å sikre et flytilbud i distrikts-Norge, kjøper staten tjenester gjennom såkalte FOT-ruter. Ordningen skal sikre et tilbud der det er lite sannsynlig at flyselskapene vil drive på kommersielt grunnlag, og anbudene har en varighet på fire til fem år. Det settes krav til både flystørrelse, setekapasitet, antall avganger og tid for avganger, og disse rutene er utrolig viktige for de som benytter seg av de.

AUF ser med stor bekymring på debatten om dette rutetilbudet og noens ønske om å overføre ansvaret for FOT-rutene til fylkeskommunen. Flere fylkeskommuner opplever at de får overført oppgaver uten at det kompenseres økonomisk. Vi frykter dermed at en slik overføring går på bekostning av flytilbudet. Derfor ønsker vi at det skal overføres tilbake som en statlig oppgave.

Kortbanenettet er ikke bare viktig for å knytte landet sammen, det har også en viktig rolle i det grønne skiftet. Norge har muligheten til å bli verdensledende på elektrifisering av luftfarten. Og kortbanenettet med sine korte avstander og rullebaner er godt egnet. Nå ønsker vi at staten skal ta en større rolle i denne utviklingen.

AUF vil:

- Tilbakeføre ansvaret for FOT-ruter til staten
- Realisere en «el-fly pakke» der det legges til rette for å realisere elektrifisering av kortbanenettet. Dette skal lages i samarbeid med næringsliv og avinor

Støtte til fremtidens landbruksgenerasjon

I Norge er vi stolte av landbrukshistorien vår. Vi har gjennom hundrevis av år lært oss å bruke naturen og ta nytte av den slik at vi kan produsere mat til hele vårt langstrakte land. Her står bønder fra små og store gårder i hele landet i fokus.

I dag ser vi en økende trend med at gårder blir solgt og kjøpt på det åpne markedet. Dette er i seg selv ikke noe ille, men det har hatt negative konsekvenser for landbruket. Når flere gårder selges, er det viktig for AUF at de som kjøper gården skal både bo og drive der. Allikevel er det regler vedrørende salg av landbrukseiendom, som skal hindre at gårder blir solgt til langt over det man kan tjene inn på bruket. Bo- og driveplikten er også et stort hinder for unge bønder som har lyst til å etablere seg, da den kommer i veien for videre utdanning eller førstegangstjeneste for å nevne noe. Dette må man ta hensyn til.

Det at unge starter opp gårdsbruk er et godt tiltak for å sikre både arbeidsplasser, bosetting i distriktet og norsk matproduksjon. Derfor er det viktig at flere og spesielt unge får muligheten til å kjøpe seg en av verdens fineste arbeidsplass.

Fordi det er mange som ikke står først i odelsrekkefølgen, men som fortsatt har drømmen om å drive gårdsbruk, må det legges til rette for at disse kan få denne muligheten.

Med en gårdssatsning for unge mener AUF at Norge må utrede en statlig strategi for å sikre unge muligheten til å en dag kunne drive sitt eget gårdsbruk. Her kan man ta inspirasjon fra andre økonomiske støtteordninger og Arbeiderpartiets kriseforlik fra 1935 hvor Arbeiderpartiet ga økonomisk for at folk skulle få startet opp sitt eget bruk.

AUF VIL

- Innføre en statlig støtteordning for å hjelpe flere unge med å kunne eie og drive egen gård
- Styrke allerede eksisterende støtteordninger for å fornye og modernisere landbruket
- At unge som kjøper gård skal kunne få utsatt bo- og driveplikt på gården til f. eks fullføring av studier

Israels forbud mot menneskerettighetsorganisasjoner

19.oktober erklærte Israels forsvarsdepartement seks fremtredende palestinske menneskerettighetsorganisasjoner for å være terrororganisasjoner. Det innebærer i praksis et forbud mot de palestinske organisasjonene.

Vedtaket åpner for at Israel kan ransake organisasjonenes kontorer, gjennomføre beslag, pågripe ansatte og kriminalisere både økonomisk støtte og offentlige støtteerklæringer. Vedtaket er et steg videre i Israels mangeårige forsøk på å slå ned på politisk aktivisme i de okkuperte palestinske områdene.

De seks organisasjonene er Union of Palestinian Women's Committees (UPWC), Addameer, Bisan Center for Research and Development, Al-Haq, Defense for Children International – Palestine (DCI-P) og Union Of Agricultural Work Committees (UAWC).

AUF krever:

- At Israel trekker tilbake stempelingen som "terrororganisasjon" av de seks palestinske organisasjonene.
- At israelske myndigheter slutter å anvende trusler og trakassering, inkludert vilkårlig kriminalisering og undertrykking, mot palestinske organisasjoner.
- At regjeringen fordømme den ulovlige anvendelsen av intern israelsk nasjonal lov i det okkuperte palestinske territoriet.
- At regjeringen offentlig støtter de palestinske sivilsamfunnsorganisasjonene, samt oppfordre det internasjonale samfunnet til å gjøre det samme.